

3. Огульчанський Б. Еволюція антропологічних і педагогічних поглядів Василя Зеньковського та їх сучасне значення. *Магістеріум. Історико-філософські студії* / редкол.: Горський В.С. (голова) та ін.; Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2002. Вип. 9. С. 69–72.

4. Ткаченко О. Християнська модель особистості як джерело основних принципів належного педагогічного мислення. *Людинознавчі студії : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія»* / ред. кол. О. Ткаченко (головний редактор) та ін. Дрогобич : РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2017. Вип. 34. С. 102–121.

Анна ДИНОВИЧ
(Житомир, Україна)

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Україна, як і будь-яка інша європейська країна, перебуває на сторожі загальносвітових змін та прагне якнайкраще розробити і удосконалити сучасну вищу освіту. Вища освіта є невід’ємною частиною гармонійного життя сучасного розвиненого громадянина, а тому майже кожен українець прагне її отримати. Кожного року відбуваються певні зміни у системі вищої освіти на загальносвітовому рівні й Україна не є винятком. З викликом вимог сьогодення, впровадження новітніх методів та технологій навчання є важливим складником подальшого успіху та підготовки висококваліфікованих кадрів. Подолання труднощів та перешкод, що виникають, – головна проблема, якою опікуються і яку намагаються усунути провідні фахівці галузі освіти.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту»: вища освіта є сукупністю умінь, навичок та наявних знань. Вона відповідає за прояв та формування професійних, громадянських та світоглядних якостей, впливає на розвиток

морально-етичних цінностей, що надалі стануть запорукою успіху в отриманні окремої спеціальності. Всі компетентності, здобуті під час отримання вищої освіти, є ціннішими та складнішими, ніж на рівні повної загальної середньої освіти [1].

Відповідно отримати вищу освіту можливо у закладах вищих рівнів акредитації, що відповідають всім ліцензійним вимогам та надають відповідні освітні послуги. У Законі «Про вищу освіту» сказано: «заклад вищої освіти є юридичною установою приватного або публічного права, що має на меті проведення освітньої діяльності на основі отриманої ліцензії щодо надання освітніх послуг. Заклад вищої освіти проводить наукову, науково-технічну, інноваційну й методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей» [1].

Україна також користується Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою, що є профільною в Європейському вищому навчальному просторі: «Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Дана система базується на визначенні навчального навантаження студента, що включає ключові аспекти, які є вагомими та необхідними задля отримання певної кваліфікації, та обліковується у кредитах ЄКТС» [3].

Кожен заклад вищої освіти України повинен відповідати ліцензійним вимогам, мати певний рівень акредитації освітніх програм та галузей підготовки фахівців. Відбувається збільшення та поліпшення кадрових вимог до фахівців, що надають освітні послуги, ретельно перевіряється матеріально-технічна база університетів.

Вища освіта включає певні ступені, які студенти отримують у ході вивчення та засвоєння освітньої програми. Серед них виділяємо: молодший бакалавр, бакалавр, магістр та доктор філософії[4].

Обов'язковою умовою є те, що абітурієнт має право здобувати ступінь молодшого бакалавра лише на основі повної загальної середньої освіти. Молодший бакалавр присуджується у ЗВО лише за умови виконання освітньої програми, обсяг якої становить 120 кредитів ЄКТС.

Першим рівнем вищої освіти є бакалавр, який можна отримати лише після успішного виконання освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перерахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти [4]. Абітурієнт має право вступити на бакалаврат лише за наявності диплома про закінчення повної загальної середньої освіти.

Другим освітнім ступенем, що присуджується закладом вищої освіти, є магістр. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Важливим елементом є те, що 30 відсотків освітньо-наукової програми магістра займає наукова діяльність, а саме необхідним є написання та захист науково-дослідницької роботи [4].

Третій рівень вищої освіти – доктор філософії, який надається лише після проходження та завершення освітньої програми магістр. Отримати ступінь доктора філософії можна лише після написання та захисту дисертації, або наукової роботи. Задля цього потрібно організувати скликання разової спеціалізованої вченої ради та презентувати результати

наукової діяльності [4]. Строк підготовки доктора філософії становить чотири роки та включає 30-60 кредитів ЄКТС.

Узагальнити основні умови отримання певного ступеня вищої освіти можемо у таблиці:

	Молодший бакалавр	Бакалавр	Магістр		Доктор філософії
			Освітньо-професійна програма	Освітньо-наукова програма	
Кредити ЄКТС	120	180–240	90–120	120, дослідницький компонент не менше 30 %	30–60
Тривалість навчання	2 роки	4 роки	1,5–2 роки		4 роки
Умови вступу	Обов'язкова наявність повної загальної середньої освіти	Обов'язкова наявність повної загальної середньої освіти або ступеня молодшого бакалавру	Обов'язкова наявність ступеня бакалавр		Обов'язкова наявність ступеня магістр

Табл. 1 Умови отримання ступеня вищої освіти

Враховуючи умови сьогодення, вища освіта є вагомим та найбільш необхідним елементом становлення і розвитку особистості. Головною перевагою отримання вищої освіти є налагодження цікавих й корисних знайомств, побудова соціальних зв'язків. Більше того, вона виступає рушійною силою отримання теоретичних знань та вчить їх застосуванню практично. Студенти можуть подорожувати та отримувати нові корисні знання, оскільки є можливість стажування за кордоном. Участь у конференціях, перемоги у змаганнях стануть лише в нагоді при

працевлаштуванні та спонукатимуть роботодавців до подальшої плідної співпраці. Отже, вища освіта відкриває нам безліч цікавих можливостей та пропозицій щодо їх реалізації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Верховна Рада України. Законодавство України. Закон (2014). Про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Верховна Рада України. Законодавство України. Закон (2017). Про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Верховна Рада України. Законодавство України. Закон (2019). Про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Верховна Рада України. Законодавство України. Закон (2021). Про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

Наталія КАНТОР
(Дрогобич, Україна)

ВИКЛИКИ ДЛЯ ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Повномасштабне вторгнення в Україну російського агресора, що зумовило запровадження воєнного стану на всій території нашої держави, спричинило руйнівні наслідки практично в усіх сферах суспільного життя. Суттєво постраждала, зокрема, сфера освіти, яка зіткнулася з безпрецедентними викликами. Серед найбільш гострих проблем, які переживає система вищої освіти України через війну, З.Я. Шацька, базуючись на аналітичних матеріалах, виокремлює такі, як: «загроза життю та здоров'ю учасників освітнього процесу, обмеження доступу до базових потреб людини, масштабні руйнування освітньої інфраструктури: пошкодження приміщень закладів освіти, навчальної матеріально-технічної бази, навчально-виробничих баз практики; вимушене масштабне переміщення